

En el progrés econòmic no tot són avantatges. El benestar material porta associats importants costos mediambientals, entre els quals la generació de residus, que només recentment –almenys al nostre país– s’han començat a mirar de reduir. Es procura generar-ne menys per unitat de producte fabricat i es gestionen els residus resultants amb criteris més respectuosos que abans.

Gràcies a la legislació, en bona part derivada de requeriments comunitaris, abocar milers de tones de residus tòxics a l’Ebre (mercuri, coure, cadmi, níquel, zenc, hexaclorobenzè, PCB, DDT, urani, radi, plom, entre altres) és un delictes, malgrat que quan es va fer potser legalment no ho era i malgrat que al capdavant de l’empresa hi hagi hagut al llarg dels darrers 15 anys persones compromeses amb la cosa pública (l’avui popular Piqué i el flagell d’Hisenda en època socialista, Antoni Zabalza). No és només de la indústria el problema dels residus; altres sectors, i en concret el de la ramaderia, també el tenen.

Com si anés aparellada a la població de Catalunya, la nostra població porcina actual és de set milions, és a dir, a porc per persona. Com que la meitat de la producció està concentrada a les comarques de Lleida, allí la proporció supera els nou porcs per habitant. Molt d’engreix per a un consum intern que se situa en una xifra de menys de la meitat, de manera que la

Un problema de set milions!

MODEST GUINJOAN / JOSEP MARIA LLAURADOR

indústria en qüestió és netament exportadora. I molt de purí, fins al punt que constitueix tot un problema.

L’eliminació més natural dels purins és utilitzar-los com a adob orgànic, excel·lent per a la terra, malgrat la incomoditat de la fortor que generen durant uns dies; però, en un context cada vegada menys agrícola, amb els nostres pobles eixamplant-se a base d’urbanitzacions i habitatges unifamiliars, s’inutilitzen els camps propers com a lloc d’abocament; d’altra banda, amb la reducció de la quantitat de purins que es poden abocar en un camp seguint directives comunitàries, en resulta un problema de gestió empresarial: què fer-ne de tant de fem sense haver d’incórrer en grans costos de transport per dur-lo a altres zones.

Una de les sortides són les plantes de cogeneració, on a partir dels purins s’obté electricitat i adob orgànic de qualitat. A Catalunya n’hi ha tres d’operatives i n’hi havia 13 més de planificades que s’han quedat en paper mullat. El motiu és que després que l’Estat atorgués a l’energia obtinguda amb purins la consideració de producció especial (llei 54/1997) i,

per tant, subjecta a uns suports per fer-la competitiva (en línia amb el suport que rep l’èdica o la solar, per exemple), el govern popular, poc abans de la desfeta electoral, va prendre dues decisions (reial decret 436/2004): primer va reduir en un 10% la prima que atorgava, de manera que les plantes de cogeneració a partir de purins s’han convertit en poc menys que inviàbles econòmicament, més encara quan el preu del gas que s’hi utilitza també s’ha disparat; i, en segon lloc, va escurçar el període de suport garantit fins a dos anys, amb la qual cosa les importants inversions que requereixen aquestes plantes difícilment troben finançament extern.

Sembla que el ministre Montilla està disposat a reconsiderar una mica el tema de les primes i prou, sota l’argument que la generació de purins és un problema agrícola i mediambiental, i a fer pagar a qui els genera. Potser sí, però no cal dir que és una discriminació respecte a altres energies alternatives, es renuncia a diversificar les fonts energètiques i a potenciar els adobs orgànics, i posa a la picota un sector productiu de primer ordre que havia trobat en la cogeneració una sortida *productiva* a un residu que, tot i contaminar, contamina molt menys que l’equivalent obtingut per mitjans químics.

Una llàstima!